

Antibiootikumide määramise meespea

Hinda antibiootikumi määramise vajalikkust:

- Enamik ülemiste hingamisteede infektsioone on viiruslikud – antibiootikumide kasutamine ei ole sel juhul põhjendatud.
- Vajadusel kasuta raviotsuse toetamiseks diagnostilisi teste, sh mikrobioloogilist külvi.
- Vajadusel konsulteeri infektsioonhaiguste spetsialistiga.

Sobivaima antibiootikumi valimisel lähtu kehtivatest ravijuhenditest:

- Eelista **Access**-grupi antibiootikume.
- **Watch**- ja **Reserve**-grupi antibiootikumide kasutamine peab olema kliiniliselt põhjendatud.
- Arvesta patsiendi kaasuvate haiguste, kasutatavate retseptiravimite, allergiate ja eelneva ravimitaluvusega.

Määra sobiv raviannus ja kestus:

- Vali sobiv raviannus, tagamaks ravi efektiivsus ja ohutus.
- Määra mõistliku kestusega antibiootikumravi.
- Kirjuta välja ravi kestusega sobiv pakendi suurus.

Nõusta patsienti ja jälgi:

- Selgita ravi ja ravijärgimuse olulisust ning teisi raviga seotud asjaolusid.
- Julgusta küsima, kui sümptomid ei leevene või tekitavad tüsistused või kõrvaltoimed.
- Jälgi patsiendi seisundit ravi ajal.
- Anna soovitusi infektsioonide ennetamiseks, sh kätehügieeni ja vaksineerimise kohta.
- Selgita, et ravikuurist üle jäänud antibiootikumid tuleb viia ohutuks hävitamiseks apteeki või jäätmejaama.

RAVIJUHENDID:
www.ravijuhend.ee

RAVIMIAMET

TERVISEAMET

EIS EESTI INFEKTSIOONHAIGUSTE SELTS /EIS/
ESTONIAN SOCIETY FOR INFECTIOUS DISEASES /ESID/

AWaRe

WHO antibiootikumide klassifikatsioon

2025

WHO antibiootikumide klassifikatsioon: AWaRe

Antibiootikumide klassifikatsioon AWaRe on loodud toetamaks antibiootikumide mõistlikku kasutamist.

Antibiootikumid jagatakse resistentsusrisi ja meditsiinilise olulisuse alusel kolme rühma: **Access**, **Watch** ja **Reserve**.

Eestis kasutatavad antibiootikumid WHO AWaRe klassifikatsiooni alusel – abivahend lisaks ravijuhenditele, toetamaks arsti raviotsuseid.

A	
Access	
Esimese ja teise valiku antibiootikumid, mida tõendus põhiseisest infost juhindudes kasutatakse sagedasemate infektsioonhaiguste raviks ja millel madal resistentsuse tekke risk. Kõik selle klassi antibiootikumid kuuluvad WHO asendamatu ravimite nimekirja ehk need peavad olema alati hästi kättesaadavad. Siiski tuleb jälgida, et ka nende kasutamine oleks põhjendatud ja mõistlik.	
Aminoglükosiidid amikatsiin gentamitsiin	Sulfoonamiidid sulfadiasiin*
Imidasoolid metronidasool	Sulfoonamiidide ja trimetoprimi kombinatsioonid sulfametoksasool + trimetoprim
Linkosamiidid klindamütsiin	Trimetoprim ja selle derivaadid trimetoprim
Nitrofuraani derivaadid nitrofurantoiin	Tetratsükliinid doksütsükliin tetratsükliin*
Penitsilliinid amoksitsilliin ampitsilliin bensatiinbensüülpenitsilliin* bensüülpenitsilliin fenoksümetüülpenitsilliin flukloksatsilliin* oksatsilliin prokaiinbensüülpenitsilliin*	Tsefalosporiinid, 1. põlvkond tsefadroksiil tsefaleksiin* tsefasoliin
Penitsilliinide kombinatsioonid, k.a beetalaktamaasi inhibiitorid amoksitsilliin+klavulaanhape ampitsilliin+sulbaktam sultamitsilliin	

Wa	
Watch	
Piiratud kasutamisega antibiootikumid, millel on kõrgem resistentsuse tekke risk. Mõned selle klassi antibiootikumid kuuluvad WHO asendamatu ravimite nimekirja, kuna teatud infektsioonhaiguste ravis on need esmavalikuks. Nende kasutamine peab olema kliiniliselt põhjendatud ning kasutamist tuleb tähelepanelikult jälgida.	
Aminoglükosiidid kanamütsiin* paromomütsiin (suukaudne)* streptomütsiin* tobramütsiin	Makroliidid asitromütsiin erütromütsiin* klaritromütsiin spiramütsiin*
Fosfoonid fosfomütsiin (suukaudne)	Steroidsed antibakteriaalsed ained fusidiinhape
Fluorokinoloonid levofloksatsiin moksifloksatsiin norfloksatsiin ofloksatsiin tsiprofloksatsiin	Streptogramiinid pristinamütsiin*
Glükopeptiidid teikoplaniin* vankomütsiin	Tetratsükliinid minotsükliin (suukaudne)*
Karbapeneemid ertapeneem imipeneem+tsilastatiin meropeneem	Tsefalosporiinid, 2. põlvkond tsefoksitiin tsefprosiil tsefuroksiim
Kinoloonid pipemiidhape*	Tsefalosporiinid, 3. põlvkond tsefiksiim* tsefotaksiim tseftasidiim tseftriaksoon
Penitsilliinide kombinatsioonid, k.a beetalaktamaasi inhibiitorid piperatsilliin+tasobaktaam	Tsefalosporiinid, 4. põlvkond tsefepiim

Re	
Reserve	
Reservantibiootikumid ehk viimase valiku antibiootikumid, mille kasutamine on põhjendatud multiresistentsete bakterite poolt põhjustatud infektsioonide korral. Sellele klassi kuuluvate antibiootikumide kasutamine on piiratud, tagamaks nende jätkuv tõhusus.	
Fosfoonid fosfomütsiin (parenteraalne)	Fosfoonid fosfomütsiin (parenteraalne)
Glütsüültsükliinid tigetsükliin	Glütsüültsükliinid tigetsükliin
Karbapeneemid imipeneem+tsilastatiin+relebaktaam meropeneem+vaborbaktaam	Karbapeneemid imipeneem+tsilastatiin+relebaktaam meropeneem+vaborbaktaam
Lipopeptiidid daptomütsiin	Lipopeptiidid daptomütsiin
Monobaktaamide kombinatsioonid beetalaktamaasi inhibiitoritega astreonaam+avibaktaam	Monobaktaamide kombinatsioonid beetalaktamaasi inhibiitoritega astreonaam+avibaktaam
Oksasolidinoonid linesoliid	Oksasolidinoonid linesoliid
Polümüksiinid kolistiin	Polümüksiinid kolistiin
Tsefalosporiinide kombinatsioonid beetalaktamaasi inhibiitoritega tseftasidiim+avibaktaam tseftolosaan+tasobaktaam	Tsefalosporiinide kombinatsioonid beetalaktamaasi inhibiitoritega tseftasidiim+avibaktaam tseftolosaan+tasobaktaam
Teised tsefalosporiinid tsefiderokool	Teised tsefalosporiinid tsefiderokool

* Tärniga on tähistatud toimeained, millel ei ole Eestis müügiluba, kuid mida on turustatud raviarsti või erialaseltsi taotluse alusel.